

Sa petrolejkom zauvijek utrнула i dječija graja

Napisao Zoran Šukić
petak, 19 novembar 2010 07:57

Danas ga znaju kao predsjednika pčelarskog društva "Nektar" i kao bivšeg direktora Osnovne škole "Njogoš" u Berkovićima. Ali samo oni malo stariji znaju zašto je Božidar Vojčić iz Bilećkog sela Kuti, bio omiljeni hercegovački Učo.

Znaju da je Učo, kako ga svi zovu, bio trinaesti i posljednji učitelj u seoskoj školi na Hrgudu. Školi koja je počela sa radom 1929. godine, a prestala 1998., najteže godine za stanovnike Hrguda, kada je zatvorena škola na Hrgudu, jer nije bilo djece.

Mlad sa diplomom čuvene mostarske Učiteljske škole, željan rada krenuo je u potragu za poslom. U avgustu 1967. godine iz svog rodnog sela Kuti, hercegovačkim stazama i bogazama uputio se na planinu Hrgud, na preko hiljadu metara nadmorske visine.

- Konjska staza me dovede do prvih kuća, gdje svratih u jednu kuću da se napijem vode, a domaćini me ljubazno dočekaše - sjeća se Učo svog prvog kontakta sa ovim ponosnim hercegovačkim ljudima sa kojima je proveo 31 godinu, gdje se čuje pjesma čobanica sa okolnih čuka, u surovoj sredini bez puta i struje, ali se ipak život živi.

- Tada me krivudavom stazom iz dola u dol, poveo Vojo Komad da mi pokaže put i školu - nastavlja svoju životnu priču Učo i dodaje da je svaki početak težak, a tako i njegov. Prve godine je radio sa 17 učenika u sva četiri razreda, bez puta i struje, u novoj sredini gdje se trebalo zblížiti i upoznati sa ljudima.

Sa petrolejkom zauvijek utrнула i dječija graja

Napisao Zoran Šukić
petak, 19 novembar 2010 07:57

Svi ti ljudi su ga poštovali. Za njih je Učo bio veliki autoritet, učitelj, doktor, spasitelj, poštar i sagovornik u svim lošim i lijepim situacijama. U to vrijeme na Hrgudu je bilo stotinu domaćinstava sa više od 500 stanovnika. Puno omladine i mladosti.

- Sedamdesetih godina dođe cesta. Počeše se uzimati automobile, promijeni se način života ljudi. Tada se oženih i dobih dvoje djece, i baš tih teških godina završih Pedagošku akademiju u Nikšiću, a potom i vanredno Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu - priča Učo i dodaje da je radio pod lampom petrolejkom punih 18 godina dok nije stigla struja 1984. godine.

Kaže da je to bilo veliko slavlje za selo. Nasta prekretnica u načinu života. Ljudi kupiše televizore i električne uređaje. Dođe nova civilizacija, a pomalo poče da nestaje onog iskonskog poštenja kod ljudi, kad su ga svi oslovljavali sa "Dobro nam došao učo".

Vihor vremena učini svoje, donese rat, na Hrgudu vojska, komanda u Učovom stanu, a on pored učitelja posta i vojnik. Danju bi radio kao učitelj, a noću kao stražar.

- Na Hrgudu poslije rata nije bilo isto. Škola devastirana, nema prodavnice, omladinskog doma, ni ljudu nisu isti. Ne čuje se više pjesma čobanica, a osta samo jedan učenik, Sanja Draganić - prisjeća se kraja rata Učo i dodaje da je dvije godine išao pješice sa Prevorca do škole, deset kilometara, da bi Sanja završila školu. I Hrgud je platio cijenu rata. Niko se nije ženio, niko nije stvarao porodicu, nije bilo djece i škola se zatvorila.

Sišavši u Berkoviće, radio je u Hateljima kao učitelj, a potom je postao direktor osmogodišnje škole "Njogoš", sve do 2007. godine kada odlazi u zasluženu penziju. Sada svoje penzionerske dane provodi sjećajući se dječije graje na Hrgudu i kako se nekad najbolje učilo pod petrolejkom.

Sa petrolejkom zauvijek utrнула i dječija graja

Napisao Zoran Šukić
petak, 19 novembar 2010 07:57

Sjećanja

Vojčić kaže da sada jedino žali zato što svoja sjećanja unazad četiri decenije, nije mogao sve zapamtiti.

- Zato kažem svima da zapišu ponešto na papir ili, mnoga, danas, savremena sredstva, da ne bi kao ja sve to morali čupati iz duboko sakrivenih sjećanja, a da bi drugi koje to zanima mogli saznati kako je bilo u neka, sada dosta daleka vremena - rekao je Vojčić.